

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition, Inc.
1632 SE 11th Avenue
Portland, OR 97214 USA
www.fpmt.org

© 2021
Thupten Jinpa
All rights reserved.

Used with permission.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system or technologies now known or developed, without permission in writing from the publisher.

Set in Calibri 12/15, Century Gothic, Lydian BT, and Monlam Uni Ouchan 2.

༡༡། །ལྟ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་བཞུགས་སོ། །*

Recognizing My Mother An Experiential Song on the View

༡༡། །ཨ་མ་ཏོ། །
E MA HO!

1.

ཐབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ངོ་མཚར། །
རི་བཞིན་རྗེན་པ་རུ་སྟོན་པའི་གླེ་མ། །
བཀའ་ངོན་འཁོར་མེད་དེ་སྟོང་དབུས་བཞུགས་ཤིག། །
གང་དུན་ཐོལ་བྱུང་གི་ཚིག་གསུམ་སྒྲུའོ། །

You who reveals bare the wonder
of profound dependent arising nature,
O my guru, your kindness is boundless indeed.
Kindly reside in my heart
as I utter these spontaneous words
from thoughts flickering through my mind.

2.

ཨ་མ་རྒྱན་མོ་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བའི། །
བྱ་རྒྱུང་སྟོན་པ་ང་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། །
ཨ་མ་ངོན་ཅན་དེ་ལྟན་ཅིག་འདུག་པ། །
ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་སྒྲུང་ངོ། །

* This text is also called ལྟ་བུ་གསུང་མགུར་ཐབ་མོ།.

This lunatic child,
who lost his old mother long ago,
is about to realize by chance
what he has not recognized:
She has been with him all along!

3.

རྫོ་རྫོ་ཉེན་འབྱུང་དེས་སྐྱོག་ཏུ་བསྟུང་བས། །
ཡིན་ཡིན་མིན་མིན་དེ་ཨེ་ཡིན་སྐྱམ་མོ། །
གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་འདི་ཨ་མའི་འཇུག་བག།
སྐྱེ་འཆི་འཕོ་འགྱུར་འདི་ཨ་མའི་བརྟུན་ཚིག། །

She is perhaps that “is” and “is not”
quietly spoken by my brother dependent arising.
This diverse subject-object world is my mother’s gentle smile;
this cycle of birth and death her deceptive words.

4.

བསྐྱེ་མེད་ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་བོ་བསྐྱེས་སོ། །
རྫོ་རྫོ་ཉེན་འབྱུང་དེས་སྐྱོབ་བར་རེའོ། །
རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཨ་མ་གྲན་མོ། །
ཁོ་ནའི་དྲིན་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་རེ་སྟེ། །

My undeceiving mother, you have betrayed me!
While I hope to be saved by my brother dependent arising,
it is ultimately in your kindness alone, O mother,
that my hopes for freedom lie.

5.

གཟུང་འཇིན་འདི་ཉིད་ཀོ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། །
 དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སློབ་ཐབས་མི་འདུག །
 འགྲུར་བ་སྣ་ཚོ་གསུམ་འདི་འགྲུར་མེད་ཨ་མའི། །
 རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པས་ན་མོལ་རྒྱ་འདུག་གོ། །

If the duality of subjects and objects is as it seems to be,
 then not even the buddhas of the three times can save us.
 But this ever-shifting spectacle is in truth
 my changeless mother's expressions.
 Hence there is indeed a way out.

6.

ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་མེད་ཨ་མའི། །
 ཅིར་ཡང་བརྗོད་པ་ཡི་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན། །
 འདི་ག་ཅེས་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱ་འདུག་གོ། །

This inexpressible mother of mine,
 not existing in any form, appears in all forms.
 In this mutual dependence [of emptiness and form] alone
 is an important lesson indeed.

7.

པ་ཀའ་བཅའ་བས་ནི་མ་རྟོག་པ་དེ། །
 མ་ཀའ་རྟོག་པ་ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་པས། །
 ཨ་མའི་བར་ནས་ནི་པ་ཀའ་རྟོག་པས། །
 པ་མ་བློན་ཅན་གྱིས་བྱུང་སློབ་སྐྱོད། །

Not finding my father when sought
 is, in fact, finding my mother;
 my father is found in my mother's lap!
 That's how these kind parents save their child, I am told!

8.

གཅིག་མིན་གཞན་མིན་གྱི་ཨ་མའི་བཞིན་རས། །
 རོ་རོ་རྟེན་འབྲུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ན། །
 ཟེན་པ་མེད་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ། །
 ལྟོན་པ་ང་འདྲས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་མ་ཞུགས། །

Evidently my mother's face,
 which is neither one nor multiple,
 appears ungraspably in my brother's mirror.
 Yet a lunatic like me had not the slightest clue!

9.

སྐྱ་སྐྱུ་བ་རྩེ་གྲགས་གྱིས་ཞལ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱུར། །
 འདམ་དབལ་སྟོང་པོ་ཡིས་བྱ་ཅིག་བཏང་བས། །
 ཐག་རིང་འཚོལ་བ་ཡི་དཀའ་ལས་བསོལ་ནས། །
 ལྟོན་ཅིག་གནས་པ་ཡི་མ་རྒྱུ་མཐོང་རེ། །

Nāgārjuna and Candrakīrti set
 their instructions upon the wind,
 and Mañjuśrīgarbha conveyed these to us by bird.
 So I hope to see my ever-present old mother
 without the hardship of a prolonged search.

10.

ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སློ་གསལ་འགའ་ཞིག །
 ཚུགས་སྐྱབ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྗེ་ལ་ཞེན་བས། །
 ལྷང་བ་ལིངས་ལིངས་འདི་རང་སོར་བཞག་ནས། །
 དགག་གྲུ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཚོལ་བར་སྤང་སྟེ། །

There seem to be among today's scholars
 some, caught in a web of words like
 "thoroughly withstanding" and "true existence,"
 who seek only to negate some creature with horns
 while leaving intact this everyday appearance of solidity.

11.

སྤྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །
 ལང་ལང་ལིང་ལིང་འདི་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །
 གནད་འགགས་མ་ཐིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ཀྱང་། །
 ཨ་མ་ཀླན་མོ་དེ་བློས་དོགས་འདུག་གོ། །

But such vivid duality is not found
 on my mother's unveiled face, I believe!
 From protracted discussions missing the point,
 my old mother is liable to flee!

12.

ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་དེ་འདྲའི། །
 རོང་རོང་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་ཚོད་མི་སྤང་། །
 བ་མ་མཛོལ་གཏུགས་ཀྱི་འབྲལ་མེད་བག་ཐེབས། །
 འཇམ་འཇམ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤང་ངོ། །

Things exist, but not in this way
of stark facts rendered in dichotomies.
For the inseparable bond of our loving parents
is more one of tenderness and joy.

13–14.

གྲེ་མ་དོ་རྣམ་རིག་དང་ཤར་གསུམ་མཁའ་པོས། །
ཨ་མ་གླང་ཆེན་གྱི་ཐལ་དཀར་གཟུགས་ལ། །
བེམ་པོ་འཇུ་མ་རིས་གྱི་རྒྱ་སྟག་ཁ་པོ། །
འཛིན་པ་གླང་མེད་གྱི་སྟེང་སྟོན་པ། །
གཉིས་མེད་ཚུགས་སྐབ་གྱི་དོམ་བྱ་ངར་མའི། །
ཐ་སྟད་སྟོ་ཚོགས་ཤིག་འདོགས་པར་བྱེད་གྲང། །
ཨ་མ་རྒྱ་མོ་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་པོ། །

Vaibhāṣika, Sautrāntika, Vijñānavāda,
and the three eastern [Svātantrika] masters, though they label
this mother, this limestone-like white elephant,
with names so divergent: “external matter,” a grinning tiger!
“an intrinsic subject,” a crazed monkey!
“inherently existing nondual nature,” a ferocious bear!
yet they all seem to have lost the old mother.

15–16.

ས་རྗེད་ཀར་འབྲུག་གི་མཁས་སྐབ་མང་པོས། །
གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་གྱི་རང་གི་རིག་པ། །
ཀ་དག་ལྟན་སྐབ་གྱི་ཀུན་བཟང་རང་ཞལ། །
མ་བཅོས་ལྟན་སྟེས་གྱི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །
ཡོད་མེད་མེད་མེད་གྱི་ཁས་གླང་བལ་སོགས། །

ལྷ་ཚོགས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་ཞལ་པོ་སྐྱོགས་ཀྱང་། །
 གཤེས་ལུགས་ཐེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་ཏེ། །
 མཚུབ་མོ་འཇུགས་ས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཨང་། །

Likewise, many scholars and meditators
 amid Sakya, Nyingma, Karma, and Drukpa
 pride themselves on their diverse terminology:
 “reflexive awareness,” subject-free, empty, and luminous;
 “primordial purity and spontaneity,” Samantabhadra’s true
 face;
 “mahāmudrā,” the uncontrived innate nature;
 “neither *is* nor *is not*,” devoid of any standpoint.
 This is all splendid if the target is hit,
 but I wonder what you are all pointing at!

17.

མྱི་དོན་མ་བཤེག་པས་སྐྱོ་ཚུབ་མི་དགོས། །
 དོན་སྐྱེ་སྐྱེ་གཉིས་རྣམས་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག །
 རང་རིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་གཞལ་འཐད་པས། །
 རྣམ་རིག་སྐྱེ་བ་ཀུན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག །
 རང་མཚན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཉེན་འབྲེལ་བཀྲ་བས། །
 ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀུན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག །

External matter is not dismantled—
 Vaibhāṣikas and Sautrāntikas, worry not and be pleased.
 Though no reflexivity, cognition and cognized are tenable—
 all Vijñānavādins, do be pleased.
 In intrinsic nature’s absence, dependent arising remains
 stark—
 O three eastern masters, be pleased as well.

18.

གསལ་སྟོང་མི་འགལ་བས་བཟུང་ཀྱང་ཚོག་གི།
 སྟོབ་བཤད་རྒྱད་འཛིན་རྣམས་དོགས་རྒྱུང་མི་དགོས། །
 ཀ་ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་ངན་འཐད་བས། །
 རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །

With no conflict, clarity and emptiness can be upheld—
 holders of pupil-instruction lineage, be not apprehensive.
 Though pure primordially, good and bad are feasible—
 you vidyādhara yogis need not grasp at purity.

19.

བཅོས་ནས་བསྐྱོམ་ན་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བས། །
 ཉོག་ལྷན་གན་པོ་རྣམས་ཟུ་རྒྱགས་མི་དགོས། །
 ཡོད་མེད་སྟོས་བྲལ་དེ་ཁས་བླང་ཚོག་བས། །
 ཉོག་གི་མགོ་མཁྲེགས་རྣམས་ཚབ་རྒྱབ་མ་བྱེད། །

Since the innate nature can dawn
 through even contrived meditation,
 you elderly meditators need not be persistent.
 Since one can uphold the absence of elaboration
 of existence and nonexistence,
 you stubborn logicians need not fret.

20.

འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་བ་རྒྱུང་རྣམས། །
 བ་སྟེད་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་ཞིག་མ་མཁྲེན་ཡིན་སྟེད། །
 ཁོ་པོ་བྱེད་ཅག་ལ་མི་གུས་མ་ལགས། །
 མོག་ཐུག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག། །

This may all have evolved from
not knowing the proper use of conventions
by some wanting in erudition.
I mean no disrespect.
Do forgive me, if I cause offense.

21.

ཁོ་ལོ་གུན་ཤེས་གྱི་ཤར་པོ་མིན་ཡང་། །
པ་མེས་གཞུང་ལུགས་གྱི་རྟ་པོ་བཟང་པོ། །
རྟག་སྦྱོར་གུས་སྦྱོར་གྱིས་བཞོན་ཚུལ་མཁས་པས། །
གཅིག་རྟུགས་འཕྲང་ལས་ནི་ཐར་བར་རེད། །

Though I am not among the omniscient,
I do possess expertise in riding
the well-bred horse of my ancestors' works.
So I hope to traverse the challenging passage
through constant and dedicated striving.

22.

འཚོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་འཚོལ་མཁན་རང་ཡིན། །
བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན། །
བརྟུན་པ་མི་འགོག་སྟེ་བདེན་པ་རང་ཡིན། །
ཚད་མིན་རྟག་མིན་ལ་ངལ་གསོས་ཚོག་གོ། །

No search is required, for the seeker is the sought.
Never grasp at the true, for it is false.
Yet shun not this falsity, for it is the truth.
And we can rest in this
that is neither nothing nor absolute.

23.

ཨ་མ་མ་མཐོང་ཀྱང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས། །
 བ་མ་རིན་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བ། །
 གན་ན་འདུག་པ་བཞིན་འཕྲད་པར་སྣང་གི། །

Though I may not see my mother directly,
 I feel I've just found my kind long-lost parents
 through [hearing] their mere names;
 they are as if right here beside me.

24.

སྐྱ་སྐྱུ་ཡབ་སྲས་དེ་བཀའ་རིན་ཆེའོ། །
 རྗེ་བཟང་གྲགས་པ་དེ་བཀའ་རིན་ཆེའོ། །
 རིན་ཅན་སྣ་མ་དེ་བཀའ་རིན་ཆེའོ། །
 བཀའ་རིན་གཞོ་ཐབས་སུ་ཨ་མ་མཚོད་དོ། །

Great indeed is the kindness
 of Nāgārjuna and his heirs.
 Great indeed is the kindness of Losang Drakpa.
 Great indeed is the kindness of my guru.
 To repay their kindness, I will honor my mother.

25.

སྐྱེ་མེད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་ཀན་མོས། །
 རིག་བའི་བྱ་ཚུང་དང་ལྷན་ཅིག་འཛོམ་ནས། །
 ཀུན་བཟང་སྦྱོད་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས། །
 མ་ཀན་འགྲོ་བ་ཀུན་གཏན་བདེར་འབྲིད་དོ། །

Through the joyous celebration of all noble deeds,
through the meeting of the young child, awareness,
with his unborn and inexpressible aging mother,
may all mother beings be led to lasting joy.

26.

ཨ་མ་ལ་རོལ་བའི་རྫོ་རྗེ། །
ཨ་འོ་ལ་སྐྱིད་བའི་རྐང་བོ། །
འོ་ན་ལ་འདི་རུ་བརྟུངས་ནས། །
ཨ་རྟོ་ཡ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་དོ། །།

Ah! I, Rölpai Dorjé,
perform here and now
a dance of ecstatic joy
and worship the Three Jewels.

ཞེས་ཨ་མ་འོ་ཤེས་ཀྱི་བརྟུན་ཆོག་བྲག་ཆའི་སྐྱ་དབྱངས་འདི་ཡང་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱག་པར་མོས་
བའི་ལུང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྫོ་རྗེས་སྐྱུལ་བའི་གནས་མཆོག་རི་པོ་ཅེ་ལྟར་སྐྱས་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དགེ་སློང་
དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའོ། །།

These few deceptive lines describing the recognition of my mother entitled “The Melodies of an Echo” have been written by Changkya Rölpai Dorjé, someone with deep admiration of the great Middle Way, on the miraculous holy Wutaishan (Five-Peaked Mountain). Scribed by Bhikṣu Gelek Namkha.

Colophons

Translator’s Colophon: Translated by Thupten Jinpa, January, 2021. I thank David Kittelstrom for his help in editing the English. An earlier rendering of the text was published in *Songs of Spiritual Experience: Tibetan Buddhist Poems of Insight and Awakening* (Boston: Shambhala, 2000).

Publisher’s Colophon: This translation was used with permission from the translator on the occasion of a teaching on emptiness that was given by His Holiness the Dalai Lama to FPMT on February 8, 2021 on the basis of Changkya Rölpai Dorjé’s text.

Care of Dharma Materials

Dharma materials contain the teachings of the Buddha and thus protect against lower rebirth and reveal the path to enlightenment. Therefore, they should be treated with respect.

Printed Dharma materials, as well as phones, tablets, laptops, and hard drives containing Dharma, should be kept off the floor, beds, chairs, meditation cushions, and all other places where people sit or walk. Dharma materials should not be stepped over or put in places where the feet or buttocks will point at them. They should be covered or protected for transporting and kept in a high, clean place separate from more mundane materials. Other objects, including statues, stūpas, ritual implements, *mālās*, reading glasses, and so forth, should not be placed on top of Dharma books and devices containing Dharma materials. Avoid licking the fingers to turn the pages of Dharma texts.

If it is necessary to dispose of printed Dharma materials, they should be burned rather than thrown in the trash. When burning Dharma texts, visualize that the letters transform into an A (ॐ) and the A absorbs into your heart. Imagine burning blank paper. As the paper burns, recite OM ĀḤ HŪḤ or the *Heart Sūtra*, while meditating on emptiness.

Lama Zopa Rinpoche recommends that images of holy beings, deities, and holy objects not be burned. Ideally, if undamaged, they should be put in a stūpa. Otherwise, put them high up in a tree inside a well-sealed structure, something like a bird house, so that the images are protected from the weather and do not end up on the ground.

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition

The Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition (FPMT) is an organization devoted to preserving and spreading Mahāyāna Buddhism worldwide by creating opportunities to listen, reflect, meditate, practice, and actualize the unmistakable teachings of the Buddha and, based on that experience, spreading the Dharma to sentient beings.

We provide integrated education through which people's minds and hearts can be transformed into their highest potential for the benefit of others, inspired by an attitude of universal responsibility and service. We are committed to creating harmonious environments and helping all beings develop their full potential of infinite wisdom and compassion.

Our organization is based on the Buddhist tradition of Lama Tsongkhapa of Tibet as taught to us by our founder, Lama Thubten Yeshe and our spiritual director, Lama Thubten Zopa Rinpoche.

FPMT Education Services

Education is the very heart of FPMT. Through comprehensive education programs, practice materials, and training programs, FPMT Education Services nourishes the development of compassion, wisdom, kindness, and true happiness in individuals of all ages. More information about FPMT Education Services can be found on the FPMT website as well as in regular news updates. A variety of practice and study materials are available in various languages, in hard copy and digital formats.

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition, Inc.

1632 SE 11th Avenue, Portland, OR 97214, USA

+1 (503) 808-1588

www.fpmt.org

onlinelearning.fpmt.org

shop.fpmt.org

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition